

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitze Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolvasó szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Égész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 filler.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl
Azonnal az összes töl-
tött detési irodák...
Megjelenik vasár- és
ünneppalok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 152. szám.

Szerda, július 8.

A közigazgatási reform küszöbén

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, jul. 8.

A nagy vitának, mely a képviselőházban rövid idő múlva megindul, a bizottsági tárgyalás volt a preludiuma. Az ellenzék ebből kivonta magát; látszik, hogy nem az ügy, nem a reform, nem a közérdek lebeg a szeme előtt, hanem a párt-felfogás, a politikai haszon s a hatalmi kérdés. A bizottságban dolgoznia kellett volna, amire az ellenzék ezidő szerint nem kapható, de zavaros lelkiállapotában képtelen is rá. Egész erejét most a plenáris ülésekhez tartogatja, — majd elvállik, mi van a zsákjában s belőle hány zsákkal telik.

Elfogult álláspontjára a reformmal szemközt máris rácafojt az a testület, melynek illetékességét az ellenzék sem vonhatja kétségbe: a közigazgatási tisztviselők szaktanácskozása. A megyék oszlopos emberei több napig tartó ankétjükön beható tárgyalás alá vették a kormányjavaslatot s egyhangulag elfogadták az elveket, amiken a reformmü felépült. Vita nélkül hozzájárultak a kinevezési rendszerhez, melyet a kor szükségességének és a jó közigazgatás elemi érdekének ismertek föl. Tetszéssel fogadták a modern önkormányzati szervezetek s a hathatós alkotmánybiztosítókat, melyekkel a javaslat a megyekérdést közmegnyugvásra megoldja. Csak egyes részleteknél kívántak e hivatott szakemberek a szöveget módosítani, ami elől a kormány sem zárkózott el, ahogy a Ház bizottsági vitája alatt meg is mutatta.

Milyen a javaslat hatása megyéinkre, kitűnik abból, hogy az ellenzéknek nem sikerült ott reformellenes mozgalmat indítania. A legtöbb megyében meg sem próbálta; ahol pedig kísérletet tett, hogy a törvényhatóság óvatételre, tiltakozó felírásra hangoltassák, csufosan megbukott vele. Alig van vármegye, hol ne üdvözölnék örömmel a reformot s ne néznének bizalommal a kormány férfias határozottsága iniciatívájára elé.

A bevezető lépés: a Ház bizottságában való vita fényesen sikerült. Hiába maradt távol az ellenzék, hiányát senki sem érezte, mert a bizottság munkapárti tagjai erős elmével, avatott szellemmel elvégezték a kritikai munkát s tanácskozásuk nemcsak az ügyhöz méltóan magas színvonalu volt, hanem parlamentáris intézményünk legfogékonyabb időszakaira, legszebb éveire emlékeztetett.

Abból a gazdag anyagból, melyet a bizottság előadói jelentése lesz hivatva összefoglalni, három fontos részletre külön felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

Ezek elsője a vármegyék területviszonyaira vonatkozik. Némelyek illetéktelenül tudni vélték s a sajtóban alaptalanul elterjesztették hírét, hogy a kormány a megyék területi satus quoját változtatni szándékozik. Beszéltek apró megyék elfűnéséről, nagy megyék kettéosztásáról s a 63 megyének 54-re leszállításáról.

De Tisza miniszterelnök kijelentette most, hogy a közigazgatási reform a területi viszonyokat érintetlenül hagyja, mert politikai megyéinkben a történeti fejlődés művét kívánja tiszteletben tartani s élő szervezetet, eleven individualitást lát bennük, melynek egyetemes javítása a cél, nem pedig részleges megsemmisítése.

Másik fontos nyilatkozata a miniszterelnöknek a közigazgatási kerületek fölötti tér napirendre. Volt szó ugyanis több felől, hogy az ország megyéiből 6—8 csoport egy-egy kerületet alkosson, mely felügyeleti és főlebbezési fórumot állítana az illető megyék fölé, közbenső hatóságnak a helyi s az országos közhatalom közt. Némelyek a kerületek élére főispánságot kívántak állítani, a megyei főispánok állását pedig megszüntethetőnek vélték.

Tisza miniszterelnök e kérdésben is ragaszkodott ahhoz a megoldáshoz, mely a történeti hagyománynak s a felelős kormányrendszernek egyaránt legjobban megfelel. Nálunk a kerületi rendszerrel csak az abszolútizmus s a XVIII. századi kormánysszékei kísérleteztek. De a kísérlet nem vált be jól soha. A kerületi hatóság által szükségtelenül szaporodott főlebbezési fokok száma, bonyolódott a közigazgatás s a kerületekből provinciák kezdtek kialakulni az egységes állami akarat hátrányára, poliglott népességünkben a nemzeti egység kárával.

A főispáni állás — ez a harmadik eredmény a vitában — nem válik fölöslegessé az adminisztráció államosításával. A közigazgatás feje ugyan a kinevezett alispán lesz, de politikai jelleg nélkül, mert hivatalban marad bármely kormányváltás esetén is. A főispán az a politikai méltóság, melyet szoros bizalmi viszony köt a kormányférfiakhoz, ezek politikáját képviseli a megyében és hivatása kapcsolatba hozni a közigazgatást az önkormányzati szervekkel.

A lefolyt bizottsági vita nagyban hozzájárult az eszmék tisztázásához, a nagyközönség megnyugtatójához. S a kormány azzal a tudattal viszi most a közigazgatási problémát a képviselőház elé, hogy az ország egyik legfontosabb kérdését fogja megoldani a közügy javára, hazánk boldogulása és jövője érdekében.

Falusi kulturfeladatok.

Dr. Vincze Erő előadása.

Nagybecskerek, jul. 8.

Dr. Vincze Erő megyei főjegyző, a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ügyvezető igazgatója a Délmagyarországi Tanítóegyesület tegnapi nagygyűlésén nagyhatású előadást tartott a falusi kulturfeladatokról. Előadását most itt adjuk egész terjedelmében. Az előadás a következő:

Igen tisztelt hölgyeim és uraim!

Amidőn az önök tisztelt elnöksége felszólított, hogy a délmagyarországi tanítók e nagygyűlésén esélykövetően részt vegyünk, rögtön és habozás nélkül engedtem e hívásnak. Nem azért, mintha azt hittem volna, hogy az én igénytelen felszólalásomra itt szükség van, hanem, mert éreztem, hogyha a „Délmagyarországi Tanítóegyesület” fontos és tiszteletreméltó munkáját a „Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület” székhelyén végzi, akkor nekünk ott helyünk van, akkor nekünk kötelességünk ott megjelenni s legjobb tehetségünkkel együttmunkálkodni. Mert éreztem, hogy mi közművelődési egyesület s önök tanítóegyesület, hogy Rudyard Kipling szavaival éljek: egy vérből valók vagyunk.

Jól tudom azt is s ezt t. vezetőik előtt kifejezésre juttattam, hogy különösnek látszik az, ha a falusi kultúra kérdéseiről én beszélek önöknek t. hölgyeim és uraim, kik közvetlenül állandóan és behatóan figyelik a falusi életet s annak szükségleteit, akik e kérdésekben hivatásuknál fogva szakértők. De kifejezést adtam azon reményemnek is, hogy talán éppen a távolabb állónak nézeti érdekelhetik önöket s talán olvanra is felhívhatja figyelmüket, amire egyikük-másikuk még nem gondolt.

Azt hiszem, abban nem lehet közönlenség, hogy e kérdéssel, a falusi kultúra kérdésével függnek össze országunk legsúlyosabb s legfájdalmasabb problémái. A kivándorlás veresztése, a falu elnéptelenedésének sötét perspektívája, népünk tudatlansága, gazdasági elmaradottsága, egészségügyének szegényes állapota.

Bizonyos az, hogy mind e bajokon a közművelődés emelésével még nem segítünk. Hogy az államélet más erőinek közreműködésére is szükségünk van, hogy a törvényhozásra várnak nevezetes feladatok s hogy a nyugodt biztonság érzete kell, hogy eltöltsön, ha e kérdéseknek akarjuk magunkat szentelni.

S ne méltóztassanak azt hinni, hogy a falusi kultúra fejlesztésének egész terheit a tanítószáz vállára kívánom hengeríteni. Nevezetes és vezető szerepet vindikálók e téren a közigazgatásnak, elsősorban a főszolgabíróknak. E munkában szükségünk van azon tekintélyre, azon hatalmi eszközökre, melyek e nevezetes közigazgatási tisztviselőnek tulajdonát képezik. Ő irányíthatja, ő egyesítheti közös célokra az egész falusi értelmiséget, ő támogathatja leginkább azoknak s közöttük elsősorban a tanítónak munkáját. Mert, hogy e munkában a legfőbb szerep, a legközvetlenebb és leghatályosabb befolyás a tanítót illeti, az meggyőződés.

Hogy e munka részleteiben miben álljon, hogyan végeztessék, azt hozzáértők e gyülekezetében valóban nem én vagyok hivatva kifejteni. Az bizonyos, hogy az nem merül ki a mindennapos és ismétlődő oktatással, de az ifjusági egyletek szervezésével sem.

S bár nagy és tiszteletreméltó munkát végez az a tanító és tanítónő, aki szq-

rosan vett hivatásbeli tevékenységét szigoru lelkiismeretességgel végzi, most inkább arra szeretném b. figyelmüket felhívni, amire a tanítóság körében is mindtöbben reáésszámolnak, hogy a mi elmaradt, eltagolt, anyagiakban szegény, de tehetségekben oly gazdag, oly életerős, oly nagyra hivatott hazánkban minden közszolgálatban álló polgárnak többet kell tennie, mint ami szorosán vett kötelessége.

Arra akarnék utalni, hogy a falusi élet szervezésében, fejlesztésében, a felnőttek oktatásában, a népjóléti intézmények megteremtésében, a falusi élet civilizálásában, kedvesebbé tételében, a falu szépítésében, de falusi jellegének, esztétikájának megővésében, a nép mulatságainak irányításában a tanítóság minő vezető szerepre hivatott.

Szinte hallom, t. hölgyeim és uraim, sokuknak, az élet praktikusainak csendes ellentmondását: „Könnyű ilyet itt a zöld asztalnál elmondani, de tessék kijönni és megcsinálni. Tessék megküzdeni népünk közömbösségével, a falusi torzsalkodással, a nagyképu tudatlansággal.“ S hozzá tehetném még a magam részéről azt az ellenvetést is, amely most itt talán fel sem merül, de amely mint súlyos, fojtó pára nehezedik öntudatlanul is sokukra! És tessék megküzdeni önmagunkkal, kik távol a civilizált lét kellemességeitől, éljük le életünket és látva a nehézségeket, egykedvűségbe esünk s azt gondoljuk, eh, legyen csak miből megélnünk s gyermekeinket hálásabb pályára nevelnünk. Mi ugy sem segíthetünk a bajokon.

Hát mélyen t. hölgyeim és uraim, itt van a kérdés egyik sarkpontja. Nem szabad közömbösségbe esni, mert ezzel nemcsak az emberi méltóságról, a haladásról s a jövő reményeiről mondanánk le, de pozitív kárt is okozunk. Kárt önmagunknak, kárt a saját gyermekeinknek. Mert ugyebár, az nem szenvedhet kétséget, hogy valamennyi nem kerülhet városba, valamennyi nem juthat ott fényes álláshoz, gazdagsághoz, hanem kénytelen lesz ismét a falun élni. S nem-e lehetne más, szebb, nyugodtabb, derűsebb és kielégítőbb ez élet, mint a szülőké?

De sőt maga a mai nemzedék is, — hisz annyi fiatal arcot látok itt, — megélheti és élvezheti azt a kulturát, azt a lakást, azt a villamvilágítást, kövezetet, járdát, parkot, fürdőt, melyet az általa értelmessé, jómóduvá, becsülettudóvá nevelt nép alkotott. S élvezheti, ami ennél több, az áldásos és eredményes munka semmivel sem hasonlítható, pompás ki-elégültségi érzetét.

De az ily munka egy egész élet erőfeszítését s apostoli buzgalmát feltételezi, amit természetszerűleg általánosságban nem követelhetünk. De bizonyos teendőket mindenki vállalhat s némely üdvös eredményeket mindenki elérhet.

Itt van mindenekelőtt a községi könyvtárak ügye. A „Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület“ most indította meg idevonatkozó statisztikai anyaggyűjtését. Nem tulságos fáradsággal minden valamire való községben lehet népkönyvtár. De nem akként, hogy a községhezán lejjé a por a könyveket s csak a lósztréteg gyarapodják az elhagyottan busuló szekrényben, hanem úgy, hogy az a könyvtár az iskola eleven, szerves kiegészítő részét képezze.

A könyvtár kezelése a tanító dolga, senki nála nem hivatottabb erre. De akkor álljon is hivatása magaslatán. Azt kell tőle elvárunk, hogy lelkes megértéssel, mintegy a jó kereskedő gondosságával kezelje ezen ügyet. Hogy a könyveket a gyermekek közvetítésével szinte reá tukmálja a felnőttekre, hogy küldjön könyvet egy helyen az atyának, másutt a hajadon nővérnek, a katonasorból haza került legénynek stb. és keresse az illetőket az érintkezést. Aminthogy manapság a nagy könyvtárak érdemi tevékenysége nem a könyvek megszerzésében és azok gépies kiadásában áll, hanem főleg a könyvtárosok utmutatásában s tanácsaiban, úgy fokozottan áll ez ott, hol a könyvet még meg kell honosítani, teljesen szűz területet munkálni, új világokat nyitni.

Ez „új világ“ szavak rendkívüli horderejű kérdésre terelik figyelmünket. Valóban nem szójáték okából mondom: úgy kell népünknek elméjében új világot

nyitni, hogy ne kapjanak kedvet az újvilágba áthajózni. Vagyis, a népművelés ne csak abban álljon, hogy új ismereteket közlünk s ezzel kielégíthetetlen vágyakozásokat keltsünk, de abban, hogy elmét s lelket egyaránt művelve, e tényezőket egyensúlyban tartsuk.

Ne méltóztassanak félreérteni. Mi sem áll távolabb tőlem azon reakcionárius gondolatnál, hogy nem szabad az emberekben igényeket kelteni. Ellenkezőleg: minden művelődés, haladás az igények emelkedésével jár. Az élet örömeihez jussa van mindenkinek. De ezeket a falu tiszta, becsületes légkörében is ki lehet elégíteni. Fényes kavéházakat, pesti aszfaltot és a városliget örömeit persze nem plántálhatjuk ki a falura, de azért juttathatunk más élvezetet a lakosságnak.

A mozi egyik legfőbb mulatsága manapság a népek. A legtöbb faluhelyen, akár községi alapon is, felállítható. S szinte észrevétlenül, gondos iparkodással megszabadítható a képzeletet tulesigazó, erkölcsonró daraboktól, anélkül, hogy unalmassá váljék.

De szervezhetünk más vasárnapi mulatságot is. Igen fontos szerepet juttatnék e téren a sportegyleteknek, lehetőleg a tanító vezetése alatt. O ért a tornához s ami ennél jobb és vonzóbb, az atletikai vetélkedésekhez. Most már megsegít benünket a katonaság is. Talán méltóztatnak tudni, hogy ők mindenféle atletikai mérkőzéseket tartanak, versenylutást, sulydobást, ugrást, diszkoszvetést, fociballt gyakorolnak. Ezt kint a faluban is mind meg lehet honosítani. Haza jó egy-egy kiszolgált katonafiu, aki e dolgokhoz ért s már megvan az egyesület magva. A sportegyleti működést azután össze kell kötni hazafias ünnepélyekkel, társas mulatságokkal, dalárdák szervezésével s minden atletikai verseny a szellemi fejlődésnek is egy-egy mértföldköve lehet.

Példát vehetünk e téren a szlávok Szokol-egyesületeitől. Anélkül, hogy követni akarnók őket azon politikai térre, hová nyíltan vagy leplezve rendszerint elkalandoznak, utánzásra méltó tevékenységet fejtenek ki az ifjúság edzése, igyelmzése és szervezése terén.

Hát nem vétek az, ha megengedjük, hogy a mi népünk, a délvidek népe, igy nemzetiségi alapon tömörüljön s ismét szaporodjanak a széjjelválasztó tényezők, ahelyett, hogy a testvéri összeforrás folyamatát szolgáljuk. Pedig a sport erre felette alkalmas. Alig van a társadalmi tevékenységnek oly területe, hol a nemzetiségi, nyelvi s faji ellentétek oly könnyen simulnak el, mint a sportegyletek kebelében. Ott a testi vetélkedés — visszafeléket s barbár kivételeket nem számítva — bizonyos őszinte, derült bajtársi megértésre vezet. Láthatják ezt a tüzoltó-egyesületeknél is, hol a közös férfias erőfeszítés hasonló eredményeket produkál.

A népművelésnek legbiztosabb módja a néppel való állandó érintkezés. Ennek során birhatja reá a tanító az embereket, hogy az iskolával kapcsolatos s a könyvtárt magában foglaló olvasóhelyiségbe járjanak. Természetesen télen, nyáron a földmives erre nem ér rá. E szobának, barátságosan befűtve, esinosan, tisztán, néhány történeti képpel s földabroszszal a falakon szinte hívogatnia kell a közönséget. Itt fejlődhetik, itt érlelődhetik a beszélgetések során sok oly gondolat, mely a falu kulturájára, jövőjére fontos.

De nyomatékosan óhajtom hangsúlyozni, hogy a világért se essék a tanító abba a hibába, hogy e működési kört, akár az olvasószobát, a maga kiváltságos és zárt területének tekintse. Ha van a községben népház vagy gazdakör s a természetes sulypont esetleg ott van, alkalmazkodjék ahhoz. Nem az a lényeges, hogy a művelődés eszközei az iskola helyiségében egyesüljenek. A megértő, igaz tanítómester iskolává avathatja a koreszmát is. És mi sem lenne károsabb, mint a falu többi intelligenciájának, elsősorban a jegyzőnek befolyásával rivalizálni. Valamennyien ismerjük a falusi élet ezen veszedelmét, talán szórakozását is, az értelmiségnek oly gyakran észlelhető torzsalkodását. Pedig kevés önfegyelmzéssel, az apró hiúságok legyőzésével, a jó modor figyelembevével milyen áldásos harmóniában élhetnek egymással.

Ma, amidőn mindenféle az országban

Dr. MAHLER SZANATÓRIUMA

ABBZIA.

Ideális nyári tartózkodás üdülők részére.

Hidegvizgyógyintézet, tengeri fürdők, étrendi és hizlalókurák.

Teljes penzió 10 K-tól kezdve.

Külön gyermekosztály:

7 évnél idősebb gyermekek kísérelő nélkül is felvételtnek. Állandó orvosi felügyelet.

Nagy árnyas park Közvetlen a tengerparton. Elsőrendű ellátás.

Helyettes főorvos: dr. Witzinger, egyet. tanársegéd

804-42

nyole osztályt és közigazgatási szakiskolát végzett új jegyzői generáció foglalja el a falusi közigazgatás vezető helyét, oly emberek, kik külön studiumként tanulják a község szociális feladatainak szolgálását, hisz azokat a jó Isten is a tanítókkal való együttműködésre predesztinálta. S ha jó viszonyt tudnak még fenntartani a lelkeséssel, az orvossal s ez a négy tényező egyhuron pendül, nem remélt haladásra vihetik a községet.

Fel szeretném még hívni b. figyelmüket arra, hogy a népművelésből ne feledjük ki az asszonyt. Nemesak abban az értelemben, hogy a szabadoktatás folyamain résztvegyenek, aminek már a mi vármegyénkben is eredményes példái láttam, de úgy, hogy a tanítónők külön is érintkezzenek, foglalkozzanak velük. A hajadon tanítónők gazdasági és általános tudnivalókat közölhetnének velük. De különösen értékes szolgáltatásokat tehetnek azon tanítónők, kik családjuk, a gyermekápolás és a falusi ház higiéniája területén. Nevezetesen jó példájukkal is oly eredményeket érhetnek el, amelyekre a férfiorvos nem képes. A nőknek ily közreműködésével az egész népművelési folyamat több tartalmat s életet nyer.

S nőkről szólva és tanítónőkről, önkéntelenül még egy sok ágazatu kérdés tolu elém, melyet egyszóval úgy nevezek: a falu esztétikája.

Németországban hatalmas társadalmi egyesületek alakultak, hogy a falut eredeti mivoltában, falusi jellegében megtartsák s megővják azon átalakulástól, melyet a nagy üzemek, a modern élet rohanása, a gyárak annak külsején véghezvinnének. E nagy ipari fellendülést mi ugyan még nem érezzük, de azért a falu jellegét már nálunk is veszíti. Külsejében ujonnan épülő, városiaszkodó csuf torzházai által, amelyek között még csak kevés helyen látunk népies stílusban épült s szemet üdítő új iskolát. De elvész a falu lelke s a nép életmódjának, szokásainak, viseletének valami sivar átváltozásával.

Torontálvármegye ez ügyben, közművelődési egyesületünk kezdeményezésére, községei számára szabályrendeletet készített. A vármegye érdemes alispánja, a közművelődési egyesület alelnöke, megszerkesztette a szabályzatot, mely valószínű kiskatéja annak, hogy a község szépítése dolgában mi a teendő. Majdnem valamennyi község el is fogadta e tervezetet, de annak végrehajtása, more patrio, gyengén halad. Önökre vár tisztelt tanítóság az a feladat is, hogy azt a népet, melyet civilizálni fognak, egyuttal szép falusi mivoltában is fentartsanak.

Végezetül határozati javaslatot nem terjeszték elő. Oly kérdések ezek, amelyek a mi tanítóságunk számára keletkeztek, a melyeket foglalni nem kell. Aki mint Önök, a nemzet legfőbb kincsét, az őrzik s gondozzák, akik életüket a magyar kultúra szolgálatába adták, azok nemesak eszükkel, de szívével is gondolkodnak. S ezért meg vagyok győződve, hogy Önök között t. hölgyeim és uraim nem állok egyedül igénytelen nézeteimmel.

A tanítók nagygyűlése.

A tegnapi nap. — A nagygyűlés folytatása. — A gyűlések vége.

— Saját tudósítónktól. —

— július 8.

Ma folyt le a Délmagyarországi Tanítóegylet három napos gyűlésének utolsó napja. Munkában és sikerben a legtöbbet a tegnapi nap eseményei szolgáltatták, a mai napra még a nagygyűlés folytatása maradt s újból sok értékes eseményt tartalmazó előadás hangzott el, majd utána a belügyeit intézte el az egyesület.

A tanítószabályzatok ma már a délelőtti vonatokkal elutazott, úgy, hogy a tanítószabályzatok által Nagybecskerekre hozott mozgalmasság eleve ma már megszűnt s a mai nappal lezáródott az a három kulturális ünnepnap, amelyre úgy a délvideki tanítószabályzat, valamint Nagybecskerek közönsége egyaránt büszke lehet.

A tegnapi napon történelekről s a mai nap eseményeiről tudósítunk a következőket jelenti:

A tegnapi nagygyűlés után, amely a déli órákban ért véget, a tanítószabályzatok gyűléseire össze a kaszinó éttermeiben.

A délután folyamán az

Övönői szakosztály ülésezett

Pichler Gabriella, a szakosztály elnöke elnökségevel a Korona-szálló nagytermében.

Az elnöki megnyitóbeszéd után Streithmann Antal fogalmazói tanár tartott szakszerű tartalmú előadást az óvodai rajzoktatásról. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Mező Dániel, temesvári áll. övönő „Az övönök kultúrája a tanítóegyletben” címmel értekezett, hangsúlyozva az övönök kultúrájának s önálló egyesülésének szükségességét.

A tanítók kegyelete.

Az övönői szakosztály ülése alatt a tanítószabályzatok összegyűlékezett s csoportosan indult a rom. kath. temetőbe, hogy Torontóvármegye egykori érdeműs tanfelügyelőjének, néhai Steinbach Antal sírjánál kegyeletet lerója. A temetőben megjelent Grézlo János kir. tanfelügyelő is, valamint nagyszámú közönség is. A síremléknél Wegling István nagybecskereki állami iskolai igazgató tartott magasan szárnyaló s gondolatokban gazdag emlékbeszédet s elhelyezte a síron a tanítóegylet koszorúját.

A tanítószabályzat a gyárakban.

A temetőben lefolyt kegyeletes megemlékezés után a tanítószabályzat a helybeli cukor-, cukorka-, szőnyeg- és sörgyárat s a vágóhidat tekintette meg. Mindenütt a gyár vezetősége fogadta az egyesületi tagokat s azonnali bőséges utazásokkal s magyarázatokkal is ellátta a tanítószabályzatot, amely élénk érdeklődéssel és gyönyörűséggel szemlélte a gyárak mintaszabályzatok berendezését s üzemét.

Este a kaszinóban barátságos társas összejövetelt tartott a tanítószabályzat, amelyen adományokból mintegy 200 K gyűlt össze a létesítendő „Grézlo jótékonyági alap” számára.

A nagygyűlés folytatása.

A D. T. E. ma folytatta tanácskozárait. A tegnapi elmaradt előadásokat ma tartották meg. Nevezetesen Nagy Ernő nagybecskereki vasúti tisztviselő ismertette a Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjegyletét, mint olyant, amely igazán népjóléti intézmény és melyet a tanítószabályzat figyelmébe ajánl, hogy a kisebb községekben is létesítsenek fiókköröket. Mező Dániel temesvári tanító még ezenfelül országos mozgalmat is ajánl.

Velenceán József temesvári tanító bemutatta új modern rajzoktatási módszerét, történeti visszajáratást is nyújtva a rajzoktatás multjáról, nagy gyűjtőmunkáján illusztrálta a tanítás eredményét. Kiadandó művét, melyet a miniszterium máris ajánlott és melyről a

szakbirálat úgy nyilatkozott, hogy ez a legjobb az eddig megjelent hasonló tárgyú művek között. Többek hozzászólása után a nagygyűlés erkölcsi és anyagi támogatását mondta ki a derék tanítóknak.

Az előadások után következett

a közgyűlés,

mely az egyesület belső ügyeit tárgyalta. E belső ügyek közül legfontosabb a konviktus ügye, meg pedig egy a temesvári fiú- és leány-, mint a Nagybecskerekre létesítendő konviktusok. A közgyűlés elítélte a temesvári konviktusok számítását és jelentéseit. Örömmel tudomásul vette Nagybecskerek város közönségének, különösen dr. Perisics Zoltán polgármesternek szíves ajánlatát, melyek szerint Nagybecskerek városa 5 évre ingyen felajánlotta a konviktus számára a helyiséget, világítást, fűtési kedvezményt. Ennek alapján a közgyűlés kimondta a nagybecskereki konviktusnak már i. e. szeptember havában való megnyitását és a polgármesternek, valamint az összes kártársaknak, kik a konviktus létesítése körül fáradoztak, köszönetet mondott. Egyben megalakította az új konviktus felügyelő bizottságát, melynek tagjai lettek:

Elvitatából az egyesület elnöksége, tisztokara, a temesvári konviktus bizottság elnöke, Knobl József, gondnoka Hajos Sándor, továbbá a helybeliek közül: Baaden Karoly, Banyai Jakab, Wegling István, Liska Ferenc, Oszticzka Béla, Szegő Sándor, Buchler Hugo, Hajdu Szilveszter, Lovrics Antal, Kiss Maria, Diebsti Emília. Vidékiek: Tribó Endre Ökeresztúr, Massong Vencei Katalinfalva, Schmidt Mihály Nagynezsény, Keller Antal Keglevichháza, Rápos Pál Antalfalva, Lemle Rezső Ferenczalom, Eisler Gyula Perlasz.

A felügyelő-bizottság meghatalmazást kapott a konviktus berendezésére s megkapta a szükséges hitelt is. Gondnokot a saját kezeiből választott 10 hónapra. Felhatalmazást kapott a felügyelő-bizottság arra is, hogy az idővel alapítandó új konviktus épület megszerzésére vonatkozólag már most tegye meg az előkészületeket. Eddig a nagybecskereki konviktusban 20 jelentkező van, de mivel a határidő még nem járt le és mivel a temesvári konviktusba ugyanis nagyobb számú a jelentkező, bizonyos, hogy e szám szaporodni fog és a konviktus szeptember elején nagyobb számmal fog megnyitni, annál is inkább, mivel az a köztisztviselők gyermekeinek is rendelkezésére áll.

A közgyűlés ezek után a Torontóvármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek mond köszönetet, amiért fedezte Nagybecskerek népoktatásának történetét megírásának a nyomdáköltségét. Elhatározta továbbá, hogy két év múlva megünnepeli fennállása 50 éves fordulóját, mely alkalomra megirattja az egyesület tisztségét.

Hálás köszönetet mond a közgyűlés Grézlo János kir. tanfelügyelőnek, mint a miniszter képviselőjének, dr. Perisics Zoltán polgármesternek, a helyi bizottság elnökének, valamint mindazon tényezőknak, akik a gyűlés sikeréhez hozzájárultak.

A gyűlés befejeztével a Steinbach-alapítvány tagjai tanácskoztak Grézlo János kir. tanfelügyelő elnöklése mellett s ezzel a tanítók napjai lezárultak.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtáron vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rókkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókjára minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadják a befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetők.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Július 8.

Barométer emelkedő 753.5. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 19.9 C°. Hőmérséklet: maximum 7-en 31.9 C°, min. ma reggel 1.6 C°. Csapadék —. Felhőzet Cu—Sb. Szélirány és erősség NW2. Jólát a következő 24 órára: Melegébb, száraz.

Jelmagyarázat: A barométer állása a den leolvasást követi, az a helyi magasságra való átszámítás nélkül; C—Cra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 30 perctől másnap este 8 óra 30 perctől reggel 6 óra 30 perctől másnap reggel 6 óra 30 perctől; felhőzet: Ci = túrtiszta, Cu = gomolyfelhő, St = retegese felhő, Ab = esőfelhő, Ci—St = felhőgyűlés, Ci—Cu = baranyfelhő, Cu—St = retegese gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szelerősség: 0 = selesélend, 8 = nagy vihar.

— A nőgyógyászati övönő. A jótékony nőgyógyászati övönő közli, hogy az egyesület óvodájában e hó 19-én újra megkezdődnek az előadások.

— Hirdetési szabályrendelet Nagybecskerekben. A városházán ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanácsülés volt, amelyen Halmos József városi tanácsnok beterjesztette a városunkban alkotandó hirdetési oszlopok és táblák felállítására, valamint a hirdetések kiállításáról szóló szabályrendelettervezetet, amelyet a tanács nem módosításokkal elfogadott, úgy, hogy a szabályrendelet már a legközelebbi közgyűlés napirendjére kerül. Hirdetési szabályrendelete eddig még csak kevés városnak van s így Nagybecskerek az elsők között szerepel. A tervezett szabályrendelet szerint a város a hirdetések és talragaszok (kivéve a lapok hirdetéseit) bármilyen módú terjesztése után hirdetési, illetve engedélyezési díjat szed. Bármilyen csekély összegben is vannak ezek a díjak megállapítva, mégis a város általuk jelentős jövedelemhez fog jutni. A hirdetési oszlopok és táblák is ezáltal a város tulajdonába mennek át, amelyek azokat hasznosíthatja. A szabályrendelet a díjak beszedését a városi jövedéki hivatal körébe utalja, ahol minden hirdető köteles a hirdetés bejelentését, a hirdetés egy példányát bemutatni s a kiragasztás vagy kifüggesztés iránt a jövedéki hivatal a bejelentés után legkésőbb 3 órával intézkedni köteles. A hirdetési díjak a 3 napot meg nem haladó hirdetések legnagyobbikánál 10 fill., kisebbeknél megfelelően olcsóbb. Egy hétnél hosszabb ideig tartó hirdetések az előbbi hirdetések díjösszegének másfélszerese, ennél még hosszabb ideig tartó hirdetéseknek a díjtétel megfelelően emelkedik. A hirdetések megbeszélése, illetve megrogálása kihágást képez s a fölött első fokozat a rendőrkapitányság, második fokban a alispán, harmadik fokban a belügyminiszter itél.

— Tűz a fűszerboltban. Tegnap éjjel 12 óra körül az Arany János-utca sarkán lévő kis fűszerboltban ismeretlen okból tűz ütött ki s a boltban felhalmozott fűszerárú is lángot fogott. A házbeliek csak akkor vették észre a tüzet, amikor a szomszédos házszobába is betódult a fojtó füst. Elsőnek a tüzhöz a 29-es gyalogezred katonái érkeztek, akik egy kézfűszekendővel rövid idő alatt lokalizálták a tüzet. A tüzoltók is csakhamar megérkeztek Naszke Károly tüzoltóparancsnok vezetésével, de nem sok dolguk akadt s egy negyed óra múlva már el is vonultak a tüztől.

— Egy kisleány rejtélyes halála. Loiszilevits Anna temesvári tízennégy éves gyári munkásleány szombaton este nyomtalanul eltűnt hazulról. A kis leány munkából hazajövet átadta anyjának a hetibért, majd szó nélkül eltávozott. Azóta nyoma veszett. Szülei keresték mindenfelé, a rendőrségen is bejelentették a leány eltűnését, de minden kutatás, nyomozás hiábavalónak bizonyult. Tegnap reggel a józsefvárosi uszoda mellett munkások a Bégából egy fiatal leány hulláját húzták ki. Azonnal értesítették a rendőrséget, mely a hullát a józsefvárosi halottsházba szállíttatta.

Értesítették a gyárvárosi kapitányságot, hogy küldjék a halottasházba Loiszilevits Anna szüleit, hátha a vízből kifogott holttest azonos gyermekükkel. A szülők tényleg gyermekükre ismernek a holttestben. Loiszilevits Anna anyja leánya öngyilkosságára nézve semmiféle felvilágosítással nem tud szolgálni. A rendőrségi nyomozás lesz hivatva ebben az ügyben világosságot deríteni.

— **Kiviteli alkalmak.** A kereskedelmi és iparkamara a következő kiviteli alkalmakról tájékoztatja az érdekelteket: Dedeagacsban mezőgazdasági gépek, vasaruk és építőfa, Odesszaban pedig takarmány és szénahányó vasvilak iránt mutatkozik érdeklődés. E kiviteli ügyekben a szükséges felvilágosításokat a m. kir. kereskedelmi muzeum adja meg Budapesten.

— **Küzdelem a bikával.** Urbán Iván báró aradi főispán fia, Urbán Péter báró főrendiházi tag a nyarat családjával együtt kunágotai birtokán tölti. Fia, ifjabb Urbán Iván báró nagyon szereti a gazdaság körül foglalkozni s gyakran jár a mezőn, hogy az aratási munkákat megtekintse. Ilyen útja közben egy könnyen veszedelmessé válható kalandja volt. Mikor egy nagy mezősen haladt keresztül, egyszerre csak egy megvadult bikával találta magát szemben. Nem volt ideje elmenekülni, vagy valami botot ragadni védelmére, elébe állott a bikának és megragadta két szarvát, azonban gyengének bizonyult s a bika hamar kiszabadította szarvait s a fiatal embert messzire lökte. Azután utána rohant és szarvaival gyomra felé dőlt, a fiatal báró azonban hirtelen felugrott és futásnak eredt. A bika utána s hamarosan utólérte s szarvaival ruháját foszlánnyá tépte, azonban komoly sebet nem ejtett rajta. A jókor jött bojtárok hamarosan kiszabadították veszedelmes helyzetéből.

— **Életmentő gépész.** Izgalmas életmentés játszódott le Femesvároton tegnapelőtt délután öt óra tájban a gyárvárosi népfürdő uszodája közelében. Szeitaler J. vendéglős és Schmidt Ferenc mészáros a gyárvárosi turbinák közelében fürödtek, amikor a mestersegen duzzasztott ár hirtelen elkapta Szeitalert és egy veszedelmes örvénybe sodorta. Szeitaler a víz alá merült és már-már fuldokolni kezdett, amikor Kehle Mihály gépész, aki a turbináknál van alkalmazásban, csónakba ugrott, bevezette a Béga közepére s egy hosszú rudat nyújtva, kimentette Szeitalert. Schmidt Ferencet, aki ugyancsak a fulladozó Szeitaler mentésére sietett s akit szintén elragadtak a hullámok, Kehle Mihály szintén kimentette a veszedelmes örvényből.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Az illetékjavaslat vitája. — A beszédes obstrukció. — Hétórás beszéd.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzék elhatározta, hogy „nagyszabású” vitát indít már az illetékjavaslatnál is. A nagyszabás nála abban áll, hogy végtelen hosszú üres beszédeket mondanak a szónokaik, hogy minél jobban nyújtsák a vitát és minél később kerüljön sor a közigazgatás reformjára, melyet eddig mindig sürgettek, de megalkotását irigylik a kormánytól. Az első napon, tegnap akadt is egy ellenzéki értelemben vett nagyszabású szónok, aki az ellenzék nagy gyönyörűségére hét óra hozzat beszélt s egymaga kibeszélte az egész napi ülést. Más baj nem történt tegnap s a mai ülésen már rövidebb lélekzetű szónokok kerültek sorra.

A tegnapi ülés. Hétórás beszéd.

A képviselőház tegnap délutáni folytatásos ülésén 4 órakor még mindig Springer Ferencé volt a szó s ettől kezdve kevés szünettel rendületlenül beszélt este nyolc óráig.

A mai ülés.

A mai ülésen, amelyen Beöthy Pál elnökölt, napirend előtt Harkányi János báró kereskedelmi miniszter több vicinális javaslatot terjesztett be. Jankovics Béla kultuszminiszter pedig a budapesti új Nemzeti Színház építkezési terveit mutatta be.

Ezután folytatták a törvénykezési illetékről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelyhez ma az ellenzék részéről elsőnek Uermák Ernő szólalt föl, utána pedig Ábrahám Dezső beszélt, aki lapunk zártakor még mindig szónokolt.

Este hét órakor térnek át az interpellációkra s négy interpellációt jegyzeti be az ellenzék. Nevezetesen Andrássy Gyula gróf a szerajevói események és a külpolitikai helyzet dolgában, Apponyi Albert gróf interpellációt a trónörökös temetése miatt, Rakovszky István a belgrádi összeesküvés tárgyában és Lovász Márton a külföldi sajtó informálása kérdésében.

A szerajevói merénylet.

A közös minisztertanács. — A vizsgálat. Szerbia tiltakozik. — Oroszország kérésnéltében. — Interpellációk a képviselőházban.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerajevói merénylet körül az események most már inkább összezsugorodnak s a helyzet kevésbé látszik olyan veszedelmesnek, mint az első időben, mert az összes tényezők azonnal vannak, hogy a keletkezett szakadékokat betömjék. A magyar ellenzék ugyan újabb izgalmakat vár a szerajevói események dolgában ma elhangzó interpellációiból, de ebben csalódnai fog, mert a kormány ma, mikor a vizsgálat még befejezve nincs, nem adhat teljes felvilágosítást.

A mai eseményekről jelentéseink a következők:

A közös minisztertanács.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a tegnapi közös minisztertanács a szerajevói merénylettel is foglalkozott s a tanácskozáson az a felfogás nyert kifejezést, hogy a monarchiát mindenben a békeszeretet vezeti, de jogait is meg tudja védeni.

A vizsgálat.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerajevói merénylet dolgában a vizsgálat még egyre folyik, de hogy milyen stádiumban van, arról hiteles információ nincs, mert a vizsgálat minden mozzanatát fokozottan titokban tartják.

Szerbia tiltakozik.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a szerb kormány utasította összes követeit, hogy erélyesen tiltakozzanak az ellen a föltevés ellen, mintha a szerajevói merénylet értelmi szerzői Belgrádban volnának keresendőek.

Orosz készülődés.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a bécsi Reichspostnak Szentpétervárról jelentik, Oroszország októberig 650 ezer póttartalékost fegyverben tart arra az esetre, ha a monarchia megtámadná Szerbiát, Oroszország hátba támadja a monarchiát.

Interpellációk a képviselőházban.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban a szerajevói merénylet és az azzal kapcsolatos események dolgában ma este elhangzó interpellációkra Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszolni fog, ez a válasz azonban csak szűk keretekben fog mozogni, miután a vizsgálat az ügyben folyik s így érdemleges nyilatkozatot tenni nem lehet.

A KÜLÜGYMINISZTER A KIRÁLYNAL.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Berchtold gróf külügyminiszter ma Ischlbe utazott a királyhoz, akinek jelentést tesz a tegnapi közös miniszteri tanácskozásról.

MINISZTERTANÁCS.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt a képviselőházban Tisza István gróf elnöklésével miniszteri tanácskozás volt, amelyen Burián báró kivételével a kormány valamennyi tagja megjelent. A miniszteri tanácskozáson Tisza István gróf miniszterelnök beszámolt a tegnapi közös minisztertanácsról.

MEGTARTJÁK A NAGYGYAKORLATOT.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a nyugatmagyarországi nagygyakorlatokat változatlanul megtartják. A nagygyakorlatok szeptember 1—5-ike között lesznek s a királyt Frigyes főherceg fogja képviselni.

ELFOGOTT OROSZ KÉMEK.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az „Esti Ujság” mai számában arról ad hírt, hogy a határrendőrség letartóztatta Polyák Rezsőt, a bolgár király volt titkárat és Grabenstein Pál volt dzsidahadnagyot, mert Oroszország javára kémkedtek. A két ember megszerezte és eladta a VI-ik hadtest egész fölvonulási tervét Rosenau lovag orosz vezérkari tisztnek. A két kém mindig Pozsonyban jött össze s értesüléseiket Christianiába küldték bizonyos címre. A vizsgálat folyik.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, jul. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 758, Osztrák Hitel 586, Koronajáradék 79.35, Osztrák-Magyar Államvasut 666, Jelzáloghitelbank 384, Leszámitoló Bank 465, Hazai Bank 255, Magyar Bank 464, Kereskedelmi Bank 3535, Rimamurányi 594, Salgótarjáni 650, Általános Kőszénbánya 978, Közuti Vasut 556, Villamos Vasut 300, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	12.78
Buza (1915 áprilisra)	12.95
Rozs (októberre)	9.25
Zab (októberre)	7.68
Tengeri (júliusra)	7.26
Tengeri (augusztusra)	7.40
Tengeri (1915 májusra)	7.22

Hirdetések.

586—1914. végrh. szám. 808—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1914. évi 29797. számú végzése következtében dr. Subert Zoltán budapesti ügyvéd által képviselt International Harvester Company javára 27 korona 94 fillér s jár. erejéig 1914. évi március hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 8880 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehén, gép és tengeri nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. járás-bíróság 1914. évi V. 153. sz. végzése folytán 27 korona 94 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Cserépalján adós lakásán leendő megtartására 1914. évi július hó 13-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fogják adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Antalfalván, 1914. évi július hó 1. napján.

Faragó, kir. bir. végrehajtó.

Makulaturapapír

olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

635—x.13

Bóka község előljárástól. 1346—914. szám. 807—2.2

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy Bóka község határában egy 280 holdas elsőrendű sarju legelő lesz értékesítve f. évi július hó 15-én. Feltételek az előljárástól megtudhatók.

Bóka, 1914. évi július hó 4-én.

Az előljárástól.

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaiüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Nagyobb megrendelésnél árengedmény. 435—x.48

A nagybecskereki járás főszolgabirójától. 4624—914. szám. 805—3.1

Pályázati hirdetmény.

Felsőelemér községben újonnan szervezett önálló községi hábai állásra pályázatot hirdetnek. A hábai állással kapcsolatosan 300 korona évi fizetés jár, látogatási díj szülő nőknél — 8 napi kezeléstől — 2 korona, egyébként 60 fillér esetenként. A szegényeknek nyilvánított egyéneket díjtalanul köteles kezelni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi július hó 30-áig küldjék be hozzám.

A választás határidejét később fogom megállapítani.

Nagybecskerek, 1914. évi július hó 2-án.
Lowieser, főszolgabíró.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegető, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarát, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron kapható, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségi tagként közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam igazgatójától.

422. sz. X/IV.

806—3.2

Hirdetmény.

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamnál az élelmezést szállító vállalkozó szerződése lejárt.

Felhívom azokat, akik a vállalatot átvenni akarják, hogy 800 korona biztosíték beszállítása mellett ajánlatukat hozzám f. 6. augusztus hó 1-én déli 12 óráig adják be.

A feltételek az intézeti irodában (Mercy-utca 8.) megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1914. évi július hó 2-án.

Jankó

alispán, tanfolyam-igazgató.

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredményyel végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553—x.30

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy szén- és koks nagykereskedésemet az idén kiegészítem a detail üzletággal, ahol ezentul házfogyasztásra is elfogadok bármilyen mennyiségre megrendelést, valamint előjegyzést már most a téli fogyasztásra is

elsőrendű gázkoks és felsősziléziai dió-koksban, westfáliai anthracit diószénben és elsőrendű porosz szalonszenekben.

Szíves megrendeléseket elfogad az Aradáci-utca 172. sz. alatt levő irodám.

Telefonszám 45.

775—505

Steinitzer Géza.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.

Torontai h. e. vasutak és Temesvár—Módosi h. e. vasut menetrendje.

Érvényes 1914. évi május hó 1-től.

Oda.					Zsombolya—Nagybecskerek.					Vissza.					Oda.					Nagybecskerek—Pancsova.					Vissza.											
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.							
6018	6020	6021	6012	6008	27.					6007	6072	6006	6014	6013	6264	6204	6212	6202	20.					6201	6267	6211										
I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály											
805	1015	—	825	880	ind.	Budapest ny. p. u. (191)	érk.	125	630	110	—	730	—	810	825	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	érk.	630	110	—	730	—	810	825	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	érk.	630	110	—	730				
209	—	—	1201	257	"	Szeged (191)	"	948	307	482	—	1267	—	155	1161	"	Szeged (194)	"	295	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	100	140	"	Temesvár-Józsefv. (191)	"	790	207	—	—	605	—	346	225	"	Nagykikinda (194, 201)	"	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
450	—	—	153	530	ind.	Zsombolya (191, 202, 209)	érk.	628	1205	438	—	930	—	810	518	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	833	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
456	—	—	159	536	érk.	Ujzsombolya (209)	ind.	621	1156	430	—	923	—	815	523	érk.	Nagybecskerek- bégapart (194, 209)	ind.	833	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
500	—	—	200	540	ind.	Ujzsombolya (209)	érk.	619	1143	425	—	920	—	839	538	ind.	Nagybecskerek- bégapart (194, 209)	érk.	823	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
514	—	—	214	554	↑	Klári	↑	606	1124	412	—	907	—	849	547	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	ind.	819	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
523	—	—	222	603	↑	Kőcse	↑	557	1112	403	—	859	—	853	555	érk.	Sándorudvar (217)	ind.	809	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
530	—	—	229	610	↑	Csene	↑	549	*1101	355	—	851	—	902	600	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	808	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
549	—	—	245	626	↑	Kurjácska	↑	540	1049	345	—	843	—	914	612	↑	Erka Zsambolyára	↑	808	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
603	—	—	253	639	↑	Ujvár	↑	510	1021	323	—	823	—	948	646	↑	Tamáslaka	↑	757	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
614	—	—	310	650	↑	Óregfalva	↑	454	1006	311	—	810	—	1005	701	↑	Ujzóra	↑	712	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
622	—	—	318	658	↑	Ótelek	↑	441	953	300	—	801	—	1025	721	érk.	Antalfalva (211)	ind.	651	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
633	—	—	329	709	↑	Jánosföldsé	↑	430	933	248	—	750	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
650	—	—	347	733	↑	Párdány	↑	416	918	233	—	737	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	822	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
702	—	—	358	745	↑	Fény	↑	402	859	219	—	721	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
713	—	—	409	756	↑	Módos (200)	ind.	350	843	203	—	709	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	↑	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	Szv. 6004/3	581	1100	—	919	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
433	735	—	427	—	↑	Módos	↑	514	805	202	—	654	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
454	74	—	446	—	↑	Torontálszécsány	↑	455	—	—	—	—	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
510	802	640	501	—	↑	Torontálszécsány	↑	447	755	1259	—	530	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
529	816	755	516	—	↑	(205, 208)	↑	434	740	1242	—	517	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
541	*826	706	526	—	↑	Szárcsa	↑	*423	*728	1233	—	505	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
*551	*836	*716	536	—	↑	Ernöháza	↑	*413	*718	1223	—	455	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
606	845	725	544	—	↑	Pusztakenderes	↑	405	710	1215	—	443	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
619	857	733	556	—	↑	Lázárföld	↑	352	656	1201	—	435	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
620	900	739	601	—	↑	Sándorudvar (210)	ind.	351	655	1200	—	434	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
646	909	750	611	—	↑	Sándorudvar (210)	érk.	*342	645	1150	—	425	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
656	918	800	620	—	↑	N.-Beckerek-Gyárt.	ind.	333	635	1139	—	415	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	923	—	625	—	↑	Nagybecskerek- bégapart (209, 210)	érk.	—	—	—	—	405	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	923	—	630	—	↑	N.-Beck. (194, 210)	ind.	—	—	—	—	406	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	925	—	631	—	↑	Szeged (194)	ind.	—	—	—	—	400	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	630/110	—	730	—	↑	Budapest ny. p. u. (191, 194)	ind.	—	—	—	—	530/825	—	—	—	↑	Szamos (211)	↑	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—